

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ

№ 31

12 юли 2016 г.

По жалба на Ралица Венкова срещу dobrichmedia.com

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на дванадесети юли две хиляди и шестнадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Александър Кашъмов

ЧЛЕНОВЕ:

Бисера Занкова

Весислава Антонова

Гена Трайкова

Ивайло Цветков

Иван Бедров

Нели Огнянова

обсъди доклад, изготвен от Гена Трайкова, по жалба вх. № 03-028/26.05.2016 г. на Ралица Венкова срещу публикация на сайта dobrichmedia.com от 24.04.2016 г. със заглавие „Тълпа цигани пребиха младеж и баща му“.

Комисията констатира следното:

I. ПРОЦЕДУРА:

1. Жалбата, подадена от Ралица Венкова, е срещу публикация в dobrichmedia.com със заглавие: “Тълпа цигани пребиха младеж и баща му” от 24.04.2016 г.
2. Жалбата е допустима по смисъла на чл. 7 и чл. 8 от Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика. Подадена е в срок и съдържа всички необходими реквизити.
3. Копие от жалбата и искане за становище са изпратени на dobrichmedia.com на 15.06.2016 г. Към датата на заседанието, отговор от медията не е постъпил.

II. ЖАЛБА:

Ралица Венкова сезира Националния съвет по журналистическа етика заради статия със заглавие: “Тълпа цигани пребиха младеж и баща му”. Жалбоподателят твърди, че публикацията нарушава Етичния кодекс на българските медии в частта му „Дискриминация“. Като представител на ромската общност в България г-жа Венкова се чувства обидена и пряко засегната от така публикуваната статия, като обръща внимание, че още в самото заглавие се посочва етническата принадлежност на извършителите на престъплението, а в самата статия няколко пъти се уточнява, че става въпрос за роми. Жалбоподателят дава пример с използването на евфемизми като

„мургавите побойници“ и твърди, че в цялата статия се усеща омразата и ненавистта на автора към ромския етнос. Според г-жа Венкова материалът е написан по такъв начин, че със сигурност хората, които го четат остават с негативно впечатление за ромите. По думите на жалбоподателя, когато се говори за роми, всички деяния и престъпления, които са извършени от представители на ромския етнос, се преписват на целия етнос, т.е. и на нея самата.

Жалбоподателят посочва следните цитати, които определя като обидни:

„Показал се на вратата на къщата си и видял тълпа от 40-50 цигани от Оброчище.“

„Баща му се опитал да защити сина си, но също отнесъл ритници и юмруци от развилнелите се цигани.“

Според жалбоподателя не е необходимо да се уточнява етническата принадлежност на извършителите на престъплението, а „писането и публикуването на подобни статии, използването на евфемизми води до увеличаване на езика на омразата, увеличаване на дискриминацията и ненавистта между етнически българи и етнически роми. Стига се до разделение на българското общество и дори до конфликти.“ По думите ѝ това пряко засяга нея, нейното лично и професионално развитие.

III. НОРМИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ

Според жалбоподателя, публикацията нарушава следните норми:

2.5. Дискриминация

2.5.1 Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация.

2.5.2 Няма да посочваме расовата, религиозна, етническа принадлежност, сексуална ориентация, умствено или физическо състояние, ако тези факти нямат съществено значение за смисъла на информацията.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

Към датата на заседанието, в секретариата на Фондация „Национален съвет за журналистическа етика“ не е постъпило становище на ответната страна.

V. ФАКТИ

В публикацията - обект на жалбата, се разказва за тежък побой над 25-годишен мъж и 57-годишния му баща от село Батово, в следствие на което единият от пострадалите е със сътресение на мозъка, а другият – с хематоми и разкъсно-контузни рани на лицето.

В материала действително се посочва етническият произход на нападателите. Навсякъде те са определени като „цигани“ (около 10 пъти в текста) и нито веднъж като „роми“. В същия текст извършителите на побоя са определени още като „нападателите“, „мъжете“ и т.н.

VI. МОТИВИ

По чл. 2.5.1. *(Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация)*

Под „подбуждане към омраза“ се разбира подстрекаване и насърчаване на омраза, дискриминация или враждебност спрямо физическо лице, мотивирани от предрасъдъци срещу това лице, основани на конкретна особеност.

Въпреки, че публикацията издава пристрастие по отношение на конфликтната ситуация и съдържа редица остри квалификации към ромския етнос, не е налице непосредствен призив за саморазправа, а търсенето на възмездие се свързва с работата на правораздавателните органи.

Комисията не намира нарушение на нормата на чл. 2.5.1. от Кодекса.

По чл. 2.5.2. *(Няма да посочваме расовата, религиозната, етническата принадлежност, сексуалната ориентация, умственото или физическото състояние, ако тези факти нямат съществено значение за смисъла на информацията)*

Уточняването в публикацията на етническата принадлежност на участниците в нападението не цели да обижда или да подтиква към пряка дискриминация. Още повече, че ромският етнос у нас често използва за себе си определението „циганин“ (виж Решение № 8 от 26.05.2015 г.).

Въпреки това, Комисията не може да остане безучастна към употребата на определения от типа на: „тълпа цигани“, „мургавите побойници“, „циганска саморазправа“, „развилнели се цигани“, „циганско своеволие“, „тълпа озверели мъже“ и др., които съдържат пейоративни конотации, имат обиден и негативен ефект и изразяват отрицателна оценка.

Комисията счита, че използването на гореспоменатите изрази е тенденциозно, но отчита, че доколкото не е налице пряко подбуждане или насърчаване на омраза, нарушението се изразява в повтарянето и допълнителните квалификации, свързани с етноса на извършителите на побоя, които се явяват необосновани, с оглед разкриването на информацията за деянието.

Комисията **намира нарушение на нормата на чл. 2.5.2. от Етичния кодекс.**

На основата на събраната информация и направения анализ, във връзка с чл. 17, ал. 1 от Правилника за дейността, Комисията за журналистическа етика прие следното

РЕШЕНИЕ:

Комисията намира жалбата на Ралица Венкова срещу публикация на сайта dobrichmedia.com от 26.05.2016 за **основателна** по отношение на нарушение на чл. 2.5.2. от Етичния кодекс на българските медии и за **неоснователна** по отношение на нарушение на чл. 2.5.1. от Кодекса.

Председател:

Александър Кашъмов

*Изпълнителен директор
на Фондация "НСЖЕ":*

Мехти Меликов